

[Connie Hedegaard]

benfri zone, f.eks. ved at antallet af sovjetiske atomvåben rettet mod mål i det nordiske område er blevet eller vil blive reduceret?»

Begrundelse

Så sent som i marts 1983 udtalte den sovjetiske general Nikolai Tjervov til det svenske fjernsyn, at Sovjetunionen ville være villig til at fjerne seks u-både af Golfklassen fra det baltiske område som led i bestræbelserne på at gøre Norden atomvåbenfri.

Af hensyn til den videre debat om Norden som en atomvåbenfri zone vil det være af interesse at få oplyst, hvorvidt disse ord og andre fremtrædende sovjetiske militærfolks og politikeres positive indstilling til Norden som en atomvåbenfri zone er fulgt op af konkret handling i form af initiativer, der har ført eller vil føre til mindselse af spændingen i det nordiske område.

Svar (18/4 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I juni 1981 udtalte den daværende sovjetiske præsident Bresjnev i et interview til en finsk socialdemokratisk avis, at Sovjetunionen – ud over det tidligere ved flere lejligheder fremsatte tilbud om en garanti om ikke-anvendelse af atomvåben over for lande, der ikke har atomvåben på deres område – ikke udelukkede muligheden for at overveje visse andre foranstaltninger, som vedrører sovjetisk område i egne, som grænser op til en atomvåbenfri zone i Norden. Fra de nordiske landes side blev der uden held gjort forsøg på at få en præcisering af præsident Bresjnevs udtalelse.

Den sovjetiske general Tjervov nævnte som anført i spørgsmålet i marts 1983 i en udtalelse i svensk TV muligheden af tilbage- trækning af 6 atombevæbnede u-både i Østersøen i forbindelse med etablering af en atomvåbenfri zone i det nordiske område.

Også ved senere lejligheder har lignende udtalelser været fremført fra sovjetisk side. Daværende præsident Andropov erklærede således i en tale i juni 1983, at Sovjetunionen var rede til i forbindelse med oprettelse af en atomvåbenfri zone i det nordiske område at overveje at medtage dele af sovjetisk territorium, der støder op til en sådan zone, såvel som Østersøen. På denne baggrund udsendte

jeg den 7. juni 1983 en pressemeddelelse, hvori jeg karakteriserede udtalelsen som interessant, selv om der i et vist omfang var tale om en gentagelse af tidligere sovjetiske synspunkter om spørgsmålet. I udtalelsen sagde jeg endvidere bl.a., at det var regeringens opfattelse, at det nu måtte være op til Sovjetunionen at uddybe indholdet af udtalelsen, samt at regeringen ligesom sin forgænger ikke fandt, at spørgsmålet kunne gøres til genstand for drøftelse mellem de enkelte nordiske lande og Sovjetunionen.

I et interview med en finsk avis i december 1983 fremkom den sovjetiske general V. Tatarnikov med udtalelser, der forsigtigt lagde sig tæt op ad de tidligere refererede sovjetiske udtalelser.

For helt konkret at besvare det stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at der hverken foreligger bevis for eller indikationer af, at truslen fra sovjetiske atomvåben, der er rettet mod eller kan anvendes mod de nordiske lande, skulle være blevet reduceret. Det er heller ikke vor bedømmelse, at der fra sovjetisk side er foretaget andre konkrete skridt, der kunne bidrage til at gøre det nordiske område til en reel atomvåbenfri zone.

Spm. nr. S 391

Til *udenrigsministeren* (5/4 84) af:

Connie Hedegaard (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange sovjetiske atomvåben der kan siges at være rettet direkte mod mål i det nordiske område?»

Begrundelse

Af hensyn til sagligheden i debatten om Norden som en atomvåbenfri zone er det af afgørende betydning, at størrelsen af den sovjetiske atomtrussel mod de nordiske lande er kendt og indgår i overvejelserne.

Svar (18/4 84):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Omkring to tredjedele af den sovjetiske SS-20 styrke er opstillet således, at SS-20'erne med hver 3 sprænghoveder vil kunne nå mål i den europæiske del af NATO, herunder også i det nordiske område. Det drejer sig indtil videre om 243 SS-20'ere med i alt 729 kernesprænghoveder. Også de i